

Milí pedagogicky působící kolegové!

Dostáváte do ruky brožuru, která je nabídkou výtvarných aktivit pro děti od předškolního věku na téma Mistr Jan Hus a jeho doba.

Tyto návody chápejte spíše jako inspiraci než soupis striktních příkazů, že ten a ten projekt musíte s dětmi dělat přesně tak a tak a musí to dopadnout přesně takto.

Je jisté, že skupina dětí, s nimiž jsem své nápady realizovala, byla jiná, než bude vaše. Z toho musíte vycházet, když daný návod trochu přetvoříte, aby „seděl“ vašim dětem, vašim podmínkám, vaší třídě, vašim časovým možnostem, vašim finančním rezervám, náladě ve skupině.

Přeji vám mnoho radosti z práce s dětmi, z hotových výrobků, z rozzářených dětských očí, z radostné pýchy rodičů, uvidí-li krásný hotový výrobek, co vytvořilo jejich dítě. Z dětských spontánních výkřiků: „Mě to baví!“, jaké jsem kolikrát zažila ve chvíli, kdy jsem to nečekala. Z atmosféry, že děti dělají něco společně, že jsme tu teď všichni spolu s jedním cílem a s Boží radostí mezi námi.

Vaše Olga Pikousová, autorka projektů

Na začátku brožury je stručný životopis Jana Husa. Má posloužit pedagogům, kteří o Janu Husovi mnoho neví, k zorientování. Je na pedagogovi, kterou část Husova života s dětmi probere a co jim sdělí. O Janu Husovi a době, v které žil, je dostatek dostupné literatury, nepovažujeme tudíž z nutné suplovat zde historiky a teology.

Listy jsou zaměřeny na jednoduché výtvarné aktivity, k tomu je nutno přizpůsobit prostor a vybavení.

Úlohy jsou koncipovány tak, že výtvarný materiál jde použít i víckrát než v jedné úloze.

Prostorové zabezpečení: Výtvarné aktivity probíhají optimálně v místnosti vybavené velkým stolem uprostřed s umyvadlem, židlemi a odpadkovým košem. Vhodným prostorem pro prezentaci hotových výrobků jsou velké nástěnky na zdech. K dispozici by mělo být kopírovací zařízení pro množení pracovních listů a kreslených návodů.

Seznam pomocné literatury

DACEY, J. S., LENNON, K. H.: *Kreativita*. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-903-9.

KALHOUS, Zdeněk: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X.

KAPLÁNEK, Michal: *Nauka o volném čase*. České Budějovice: JČU-TF-KP, 2011.

KYRIACOU, Chris: *Klíčové dovednosti učitele-cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-434-2.

MATĚJČEK, Zdeněk: *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-085-5.

PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A.:

Pedagogika volného času. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

SKALKOVÁ, Jarmila: *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999. ISBN 80-85866-33-1.

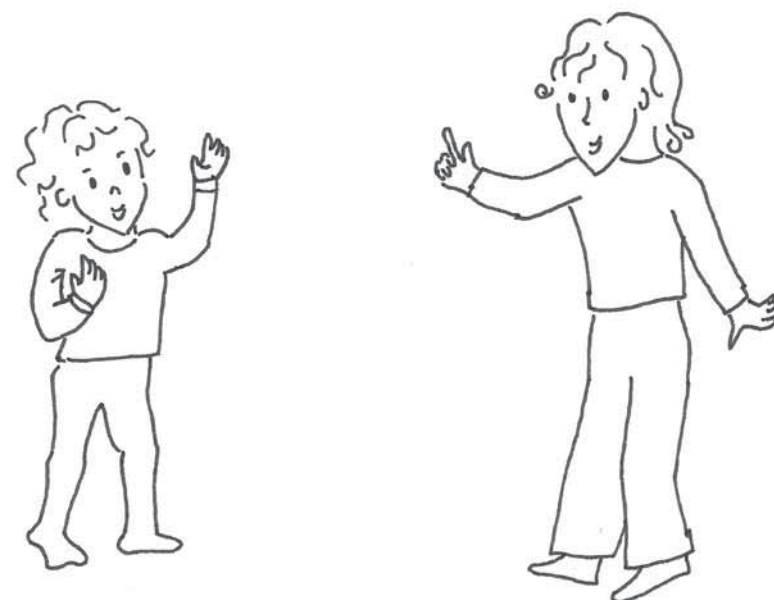
SKALKOVÁ, Jarmila: *Pedagogika a výzvy nové doby*. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-060-3.

HORNÍČKOVÁ, Kateřina, ŠRONĚK, Michal: *Umění české reformace*. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1879-3.

KŘIVÁNKOVÁ, Alena: *Velcí mužové českých dějin*. Praha: Československý spisovatel, 2012. ISBN 978-80-7459-067-2.

MOLNÁR, Amedeo: *Na rozhraní věků — Cesty reformace*. Praha: Vyšehrad, 1985. ISBN 33-709-85.

Bible — Český ekumenický překlad, Bible kralická. Praha: Česká biblická společnost, 2008. ISBN 978-80-85810-85-1.

Jan Hus se narodil asi roku 1371 v Husinci u Prachatic. O přesné datum a místo narození se vedou spory, leč není sporu o tom, že Mistr Jan Hus skutečně existoval a byl nejen římskokatolickým knězem a kazatelem, ale i českým středověkým náboženským myslitelem, jazykovým novátorem, pedagogem a zejména reformátorem církve. Příjmení Hus bylo odvozeno od rodného Husince, ale původně se Mistr Jan Hus podepisoval Jan z Husince a někdy i jako Jan z Husí.

Do Prahy přišel roku 1390, kdy začal studovat na univerzitě. O šest let později dosáhl titulu mistra svobodných umění a 1398 se stal profesorem artistické fakulty. Artistická fakulta, též zvaná fakulta svobodných umění, poskytovala univerzální základ vyšší vzdělanosti. Jan Hus také studoval teologii a asi roku 1400 byl vysvěcen na kněze. V letech 1401–1402 byl děkanem artistické fakulty, 1409–1410 rektorem univerzity. Roku 1402 se stal kazatelem v pražské Betlémské kapli a jeho učení navazující na reformátora Jana Viklefa (asi 1320–1384) se stalo mezi Pražany velmi populární. Jan Hus kázal česky, což v té době nebylo samozřejmostí. Přisuzuje se mu autorství písně Jezu Kriste, štedrý kněže.

Jaká byla situace v Evropě v době, kdy Jan Hus dokončoval svá studia a kázal v Betlémské kapli?

Evropa procházela hospodářskou stagnací, byla politicky nestabilní (stoletá válka v Anglii, ohrožení Turky), morové i jiné epidemie byly stále běžnou záležitostí. Byl velký rozdíl mezi ideály církve Kristovy a praktickou činností církve. Od roku 1409 dokonce existovali tři papežové, nebylo to z důvodu boje o pravou víru, ale mezi papeži a jejich podporujícími stranami se odehrával boj o moc.

Jan Hus se ve svých kázáních vyjadřoval k tehdejšímu dění a nebál se kritizovat. Za nejvyšší autoritu považoval zákon Boží nikoliv světský. Jeho kritice a volání po nápravě neunikli ani vysocí církevní hodnostáři. Na Husova kázání chodila i královna Žofie, manželka tehdejšího vladaře

Václava IV. Jan Hus dlouho přežíval bez uzurpování církevní moci právě i díky náklonnosti Václava IV.

Jan Hus v roce 1412 veřejně proklamoval svůj odpor vůči prodávání odpustků. Hříchy přece odpouští Bůh a ne papež za úplatu. Výtěžek z prodeje odpustků měl být použit pro válečné účely. Husovo odsouzení odpustků Václava IV. nahněvalo, možná i proto, že měl z vybraných peněz podíl. Papež věděl, že mu král již nestojí na straně Jana Husa a vyhlašuje kvůli Husovi nad Prahou interdikt, což znamená, že pokud je v Praze Jan Hus, nesmí se konat bohoslužby, křtít a ani pohřbívat.

Hus raději opustil Prahu a usadil se na Kozím hrádku v jižních Čechách. Pomáhali mu přátelé a jeho myšlenkám naklonění šlechtici. Sám Hus byl bez prostředků, nemohl vykonávat povolání kněze ani učitele. Na Kozím hrádku dopsal Postilu a sepsal např. traktát *O svatokupectví*, *O církvi* nebo spis *O šesti bludech*, tedy svá nejpoblíbenější díla. Také kázal. O svém pobytu na Kozím hrádku píše toto: „Prve jsem kázal v městech i ulicích, ale nyní káži mezi ploty podle hradu, jež slove Kozí, mezi cestami měst a vsí.“

V roce 1414 odchází na hrad Krakovec. Krakovec byl na svou dobu moderní hrad, byl stranou od hlavní cesty, blízko nebylo žádné velké město, Jan Hus zde byl v bezpečí.

V roce 1414 byl Jan Hus předvolán papežem na koncil do Kostnice. V říjnu 1414 se uvolil dostavit před koncil do Kostnice v naději, že bude moci veřejně obhájit nutnost církevní reformy.

Brzy po příjezdu do Kostnice byl zatčen a až do smrti byl vězněn. Koncil se snažil, aby odvolal svoje učení, nařkl Jana, že kázal bludy. Jan Hus se odmítl podrobit autoritě koncilu, necítil se vinen tím, z čeho byl obžalován. Podle Husa je třeba poslouchat autority, ale jen do té míry, do jaké vyhlašují spravedlivá nařízení, jinak je povinností poslouchat autoritu vyšší — Boha. Členové sněmu se různě snažili, aby Hus odvolal, Hus toto odmítal. Husovy spisy byly odsouzeny ke spálení, Husovo učení bylo zavrženo, 15. června také koncil zakazuje přijímání pod obojí.

6. července 1415 byl nad Janem Husem vynesen rozsudek. Jan Hus byl prohlášen za kacíře, předán světské moci a upálen za hradbami Kostnice. Ostatky Husovy byly pečlivě sebrány a spáleny. Popel byl vhozen do řeky Rýna, aby po Husovi nezůstalo nic, co by se mohlo uctívat jako ostatky mučedníkůvy.

Dílo

Výklad viery, Desatera a Páteře (výklad Věřím v Boha [Credo], Desatero a Otčenáš, 1412) — Husův výklad modliteb. Líčí v něm zkázu mravů u duchovenstva. Zastává názor, že pravý křesťan má pro pravdu bojovat. Hus se zde nevyhýbá ani kritice vlastní osoby.

O církvi (De ecclesia, 1413) — latinský spis, ve kterém Hus zveřejňuje názory na poslání církve. Je učením o pravé církvi, která není totožná s papežskou institucí, ale je společenstvím věřících vedených Kristem, žijící podle Božího zákona, z něhož jsou vyloučeni všichni, kteří tento zákon přestupují. Pokud podle něj nežije biskup ani papež v souladu se zásadami křesťanství, nemohou se pokládat za členy církve a nezaslouží si úctu. Toto dílo bylo jedním z důvodů Husovy obžaloby.

Knížky o svatokupectví (1413) — nejkritičtější Husův spis, ve kterém odsuzuje obsazování církve za úplatu. Kritizuje prakticky celou soudobou společnost.

Postila, tj. výklad svatých čtení nedělních (post illa verba [po oněch slovech], 1413) — velký soubor kázání. Toto Husovo dílo má i velký kulturně-historický význam, zobrazuje soudobý život lidí.

Hus je pravděpodobně autorem prvního soustavného výkladu českého jazyka, traktátu *O českém pravopise (De orthographia Bohemica)*.

Listy z Kostnice (1414–1415) Jan Hus nemohl kázat živě, a tak psal alespoň dopisy. Byly určeny jednotlivcům, skupině Husových kostnických průvodců, ale i přátelům v Čechách, univerzitě a celému národu.

V listech z Kostnice Jan Hus především obhajuje své učení. Nejznámějšími listy jsou Prátelům v Čechách a Univerzitě pražské. První dopis je určen Pražanům, které nabádá, aby šířili pravé slovo Boží, aby nezapomněli na Betlémskou kapli a dál v ní Boží slovo kázali, aby se všichni milovali, nechali násilí a byli pravdomluvní. V dopisu univerzitě oslovuje mistry, bakaláře i studenty. Opět je nabádá k vzájemné lásce, uznávání Boha a zákona Božího a hájení pravdy.

Hus a gramatika

S odkazem Jana Husa se setkáváme denně při používání českého pravopisu. Jan Hus zavedl změnu gramatiky, která odstranila těžkopádné spřežky a zavedla diakritická znaménka. Dříve se k zápisu určitých hlásek využívalo seskupení dvou či tří písmen. Například *č* se zapisovalo jako *chz*, *ř* se mohlo zapsat *rs*, *rz*, nebo *rf*, dlouhé samohlásky *á* se zapisovaly jako *aa* atd. Písaři však spřežkami někdy zaznamenávali i běžné hlásky *c*, *r*, *s*, *z* atd. Spřežkový pravopis byl nejednotný. Záleželo na úrovni písaře, jak zprávu zapíše. Např. psané *c* mohlo znamenat *c*, *k* nebo *č* a zmatek byl na světě.

Přestože se tato reforma neprosadila okamžitě, diakritika se nakonec stala výrazným charakteristickým rysem moderní psané češtiny a ovlivnila i celou řadu jiných jazyků. Diakritiku přejaly jazyky jako slovenština, slovinština, chorvatština, z neslovanských litevština a lotyšština. Ačkoli v češtině používáme výhradně diakritiku, zachovala se nám památka na staré časy v podobě spřežky *ch*.

K tématu Kalicha

Jednou z největších křesťanských svátostí je svaté přijímání. Věřící při něm dostanou kousek chleba, který symbolizuje Kristovou tělo, a doušek vína, představující jeho krev. Připomínají si tak biblickou poslední večeři, při níž Ježíš naposledy seděl se svými následovníky.

Když se konaly tyto svátosti za dob Jana Husa, mohli obyčejní lidé přijímat pouze chleba. Víno patřilo jen duchovním. Hus byl zastáncem toho, aby se kalich i chléb vysluhoval všem bez rozdílu. Symbolem hnutí za nápravu věcí se stal kalich, protože víno se v kostele přijímalo z kalicha.

Betlémská kaple v Praze

Kaple byla založená roku 1391. Při zakládání kaple se ustanovilo, že kaple má sloužit pro kázání v českém jazyce.

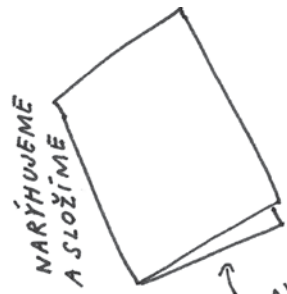
Do Betlémské kaple se vešlo až 3000 osob. Byla největším zastřešeným shromaždištěm lidí v Praze. Při bohoslužbách lidé stáli, nebyla zde žádná místa k sezení. I po Husově odchodu a po jeho smrti byla Betlémská kaple centrem české reformace a utrakvisté ji spravovali až do roku 1622, kdy byli po porážce stavovského povstání v bitvě na Bílé hoře všichni nekatolíci vypovězeni z Českých zemí. Kaple byla předána jezuitům pro katolické bohoslužby.

Původní Betlémská kaple se nedochovala. Kaple byla znovu postavena v padesátých letech minulého století podle zachovaných rytin zobrazujících Betlémskou kapli. Kaple patří ČVUT a slouží převážně jako reprezentační a kulturní prostor.

V letech 1402–1412 zde kázal Jan Hus. Základem jeho kázání byla Bible, jako jediný pramen křesťanské víry. Jan Hus chtěl, aby posluchači porozuměli tomu, co Bible říká. Kázal česky, jeho kázání byla srozumitelná a reagoval v nich na aktuální situaci ve společnosti. Ve svých kázáních si dovedl všimnout otázek všedního života a řešit je. Některá z Husových kázání si můžete

přečíst v Postile, tj. výklad svatých čtení nedělních, název je z latinského *post illa verba* — po oněch slovech. Jedná se o velký soubor Husových kázání.

Eva Benešová

NARÝHŮJEME
A SLOŽÍME

ŠABLONKA
DOMEČKU

TMAVOHNĚDÝ,
TVRDÝ
PAPÍR

OBKRESLÍME TUŽKOU
VYSTŘÍHNEME

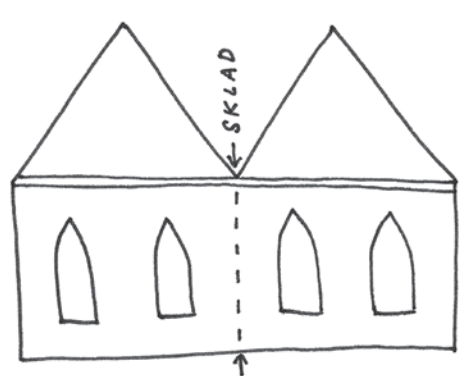

JMENOŮVKA KAPLE BETLÉMSKÁ

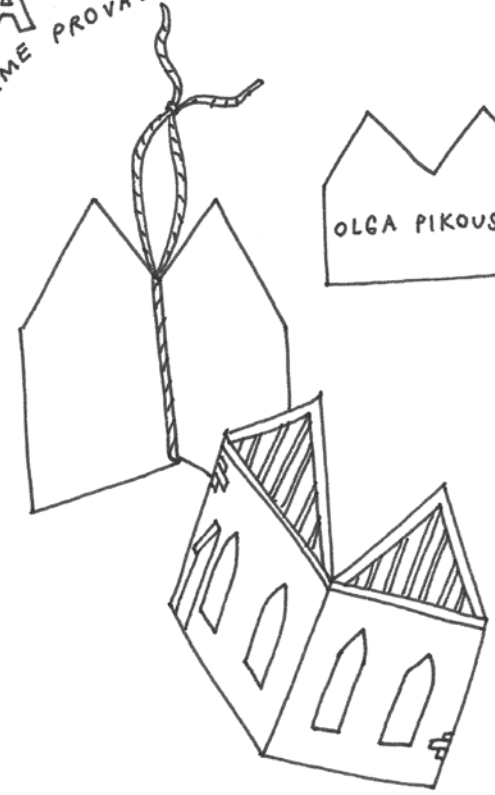
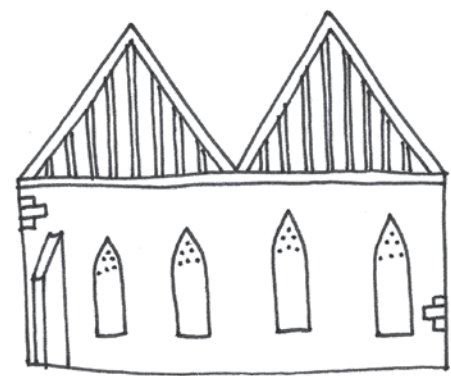
NAVAŽEME PROVÁZEK

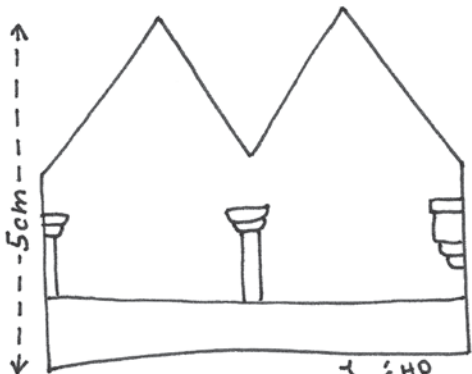
OLGA PIKOUSOVÁ

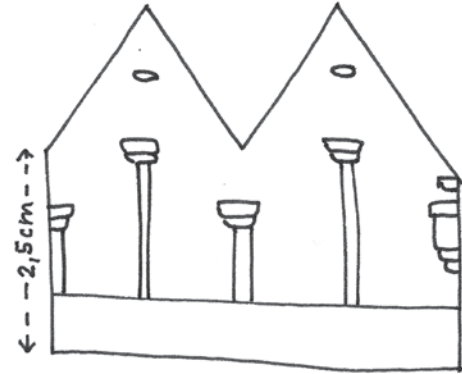
SKLAD

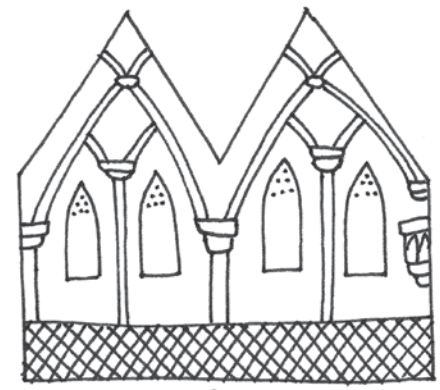
ZVENKU - LÍČ

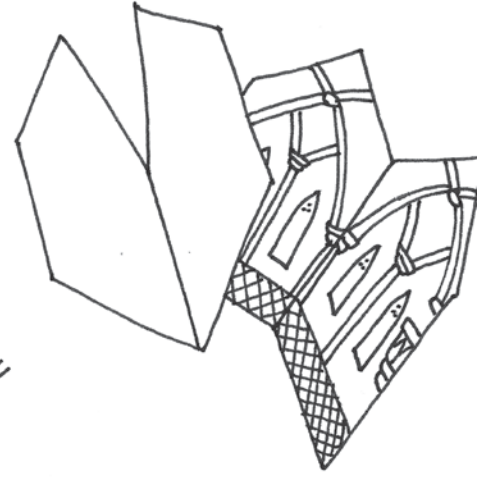
5cm

2,5cm

NA "ZEM"
NALEPÍME
POSLUCHAČE

NA "ZEM"
NALEPÍME
POSLUCHAČE

ZEVNITŘ - RUB

OZDOBŇ
DĚROVAČKA

BARVY
LIDSKÉHO
TĚLA

TENKÝ
PAPÍR

VYDĚRUJEME
"LIDI"

1 Jmenovka – Betlémská kaple

pro skupinu dětí předškolního a školního věku

Také prosím vás, zvláště Pražané, abyste byli laskavi na Betlém, aby v něm kázali slovo Boží...

doufám! Pánu Bohu, že zachová to místo do své vůle a učiní v něm... větší prospěch.

Mistr Jan Hus, Listy z Kostnice, Odkaz národu, 10. června 1415

Téma projektu

Mistr Jan Hus a místo jeho působení, Betlémská kaple, kostel jako prostor k různým duchovním činnostem, farář, kázání, gotická architektura, středověké město, historie.

Cílová skupina

Děti ve věku od 5 let, možné i pro dospělé; počet účastníků ve skupině: minimálně 2, maximálně 12.

Časová dotace

Roční doba: ideální na výročí MJH (6. července), nebo kdykoli jindy během církevního roku.

Doba potřebná na uskutečnění projektu: cca 45 min. na samotnou výrobu, s přidruženými aktivitami déle.

Cíle projektu

Projekt umožňuje prohlubovat u dětí historické povědomí, zpřítomňuje jim významnou a inspirující postavu církevních dějin. Jde o to, probudit v dětech zájem o církevní historii. Posilovat v nich pocit historické zakotvenosti. Pozitivně nasměrovat ve smyslu vnímání vzorů v podobě církevních postav. Trošku přiblížit atmosféru středověku. Rozvíjet vztah k uměleckým a duchovním památkám. Navodit touhu předávat církevní kulturní bohatství dál. Tím, že si děti postaví z hotových jmenovek „středověké město“ naplňují principy „zážitkové pedagogiky“.

Cílem je též vylepšovat jemnou motoriku, barevné citění, tvarovou i prostorovou představivost, zlepšovat vnímání symetrie, upevňovat cit pro pravo-levou orientaci. Zásadou je pestrost střídání činností a poloh.

Děti si skrze činnosti obsažené v tomto projektu upevňují pojmy jako: malý–velký, světlý–tmavý, rovný–křivý, tenký–tlustý, ohebný–pevný, ale i: blízko–daleko, venku–vevnitř, vpravo–vlevo, nahoře–dole.

Cvičí si schopnost se soustředit po určitou dobu na daný objekt.

Pedagogické metody

Výklad, vypravování, rozhovor, imaginace — navozování představ, demonstrace, instruktaž.

Materiální zabezpečení

Potřeby:

- ~ tvrdý tmavě hnědý, šedý, béžový papír větší gramáže, formát A4, s matným povrchem;
- ~ tenké papíry formátu A4 nebo jakékoliv zbytky tenkých papírů (gramáž jako do kopírky) v jasně červené, bílé, béžové barvě (tu může nahradit svačinový sáček v „přírodní“ barvě);
- ~ ozdobná děrovačka ve tvaru lidské postavy;
- ~ gelové pero v bronzové, zlaté barvě;
- ~ lepidlo v tyčince;
- ~ ostré dětské nůžky s plastovými neklouzavými úchopy
- ~ pomocné papíry (na lepení);
- ~ krátké pravítko.

Obsahové zabezpečení — výukové materiály:

- ~ vzorový výrobek;
- ~ fotografie hotových jmenovek — „domečků“;
- ~ papírová šablona ve tvaru dvojdomku;

- ~ kreslený návod;
- ~ obrázek: kreslené iniciály *M, J, H*;
- ~ fotografie nebo obrázek Betlémské kaple, kreslené obrázky Husa — kazatele z doby reformace, ukázka zdobených iniciál ze středověkých misálů;
- ~ příběh o Husově životě a jeho kazatelské činnosti zpracovaný pro nejmenší děti;
- ~ kousek Husova kázání;
- ~ základní „info“ o životě Mistra Jana Husa pro učitele nš.

Aktivity

Motivační rozhovor:

1. ukážeme vzorový výrobek;
2. řekneme, že to může být jmenovka na dárek třeba pro babičku, pro pana faráře, nějakou babičku ve sboru, nebo jen tak obrázek pro radost;
3. ukážeme fotografii Betlémské kaple.

Co se dá dětem říci (vzorový výrobek — jmenovka jako didaktický materiál):

„Toto je takové malinkaté přáníčko — Betlémská kaple. Kaple — to je takový malinký kostelíček. Máme tady pana faráře a lidi, jak ho poslouchají. Ten farář je Mistr Jan Hus. Znáte nějakého Jana nebo Honzu? Hus byl takový moc hodný pan farář a pan učitel a narodil se ve vesnici Husinec a tak mu dali jméno Hus. Kde ses ty narodil? V Českých Budějovicích? Tak by ti měli říkat třeba Buděj. To už je dávno, co ten Hus žil, a dřív se tak jména dávala, podle místa, kde se člověk narodil. Husinec tu v jižních Čechách

máme, je tam muzeum Mistra Jana Husa a můžete tam jet s maminkou a s tatínkem někdy na výlet a podívat se tam.

A říkalo se mu Mistr — to znamená učitel. Vystudoval vysokou školu — Karlovu univerzitu, kterou založil král Karel IV.

Vidíte tu takový malý kostelíček — to je kaple Betlémská, kde Hus pracoval jako farář. Víte, co je to Betlém? A podle toho pojmenovali tu kapli: kaple Betlémská. Tam Hus kázal a tady ty lidičky si ho chodili poslechnout.

A tady vidíte, jak Hus stojí na té kazatelně a lidi jsou úplně ticho a poslouchají, co říká. Jste v kostele (ve škole) vždycky potichu? Jan Hus měl rád Pána Boha a říkal pravdu. Nelíbilo se mu, když se dělo něco špatného. O takových špatných věcech kázal (povídal v kostele) i psal knížky, a chtěl, aby ti, co dělají špatnosti, se napravili. Když dělal něco nesprávného jeho kolega farář, tak to také řekl.

Výtvarné a manuální aktivity:

- ~ vystřihování;
- ~ vybírání barev na „postavičky“;
- ~ prorážení papíru ozdobnou děrovačkou;
- ~ lepení;
- ~ kresba gelovým perem.

Sociálně komunikační aktivity:

- ~ Možná minidramatizace kousku Husova příběhu s využitím hotového výrobku jako rekvizity (nebo nápovědy).
- ~ Hra na středověké město — děti sestaví ze svých „kaplí“ na stole společně městečko. Můžou stavět kulaté náměstí, ulici...
- ~ Hus se svými posluchači hodně zpíval. Je vhodné zařadit též při tvoření nějakou píseň, co děti znají.

Postup výroby

Podle *šablony* si dítě *obkreslí* obrys kaple ve tvaru „dvojdomek“ na tvrdou tmavohnědou čtvrtku. Položí šablonku na kraj.

Učitelka: „Domeček musí stát na zemi, ne létat ve vzduchu.“

Didaktická pomůcka při obkreslování šablony — učitelka: „Teď tužka je autíčko a jede po té silnici (tmavohnědý papír), kolem chodníku (bílá šablanka) a nesmí na něj vjet“.

Potom dítě nůžkami *vystřihne* dvojdomek.

Dále dítě položí pravítko na osu dvojdomek — *nařízne nůžkami sklad* (s pomocí učitelky, která vede dítěti ruku s nůžkami a přidržuje jeho druhou ruku s pravítkem). *Složí* dvojdomek podle pravítka.

Následuje kreslení bílou „gelovkou“. Dítě nakreslí vnitřek kaple (nakreslí, jak podle tebe vypadala kaple vevnitř) — měla by tam být podlaha, okénka a kazatelna. Pak jmenovku obrátí a nakreslí na druhou stranu „kapli zvenku“. (Nevadí, pokud si to dítě namaluje nepřesně a zcela podle sebe).

Pak následuje práce s děrovačkou:

Děti vkládají do ozdobné děrovačky ve tvaru človíčka tenké barevné papíry a udělají si zásobu různě barevných „lidiček“.

Protože vzhledem k nákladnosti děrovačky budeme mít ve skupince asi jen jednu a totéž možná bude platit o gelovém peru (i když doporučuji mít alespoň tři), tak musíme zorganizovat práci tak, že jedno dítě děruje, druhé již lepí postavičky, třetí vystřihuje nůžkami — je to situace pro pedagoga nikterak triviální.

Následuje *lepení*.

Dítě lepí jednotlivé postavičky takto:

Vezme lepidlo v tyčince, vysune jej trošku, na lepící „kolečko“ položí človíčka, trošku ho tam do lepidla „přitukne“, pak jej sundá a hned položí na

záložku, překryje kouskem pomocného papíru, zahladí, zatlačí... zmíněný postup musí učitel dětem předem ukázat s patřičným komentářem.

Poznámka

Tím, jak dítě přenáší papírový prvek s lepidlem a umisťuje „někam“ na plochu, si vylepšuje manipulaci s objekty v prostoru. Tím, že zjišťuje, že jednou nalepený objekt už nelze přesunout jinam, se procvičuje v rychlém rozhodování. „Rychle lep, než to zaschne!“

A v následném nesení odpovědnosti za své rozhodnutí.

Dětem ponecháme svobodu ve volbě počtu nalepených objektů a jejich barev.

Dítě lepí postavičky: jednu na kazatelnu: „To je Hus. To je ten pan farář. Ostatní stojí na zemi v kapli a poslouchají ho“.

Reflexe a závěrečná animace

Děti nezapomeneme pochválit, jak se jim to povedlo.

Je-li čas, po společném úklidu na stole zůstávají jen hotové výrobky. Děti staví své kaple–domečky do tvaru náměstí, ulice...

Středověké městečko, sestavené z hotových „Betlémských kaplí“ může (jako kulisa, nebo jako nápověda) posloužit k převedení či dramatizaci části Husova života.

Využití hotového výrobku

- ~ Hotový výrobek může posloužit jako jmenovka na dárek.
- ~ Lze ji využít též jako osobní jmenovku např. pro označení místa, kde má sedět účastník při církevním setkání.
- ~ Může to být dárek pro pana faráře, dárek pro spřátelený sbor v jiném místě.
- ~ Jmenovky mohou děti rozdávat starším členům sboru při příležitosti jejich narozenin.
- ~ Jmenovka může být učebním materiálem –hračkou–kulisou, podle něž lze dětem vykládat dějepis, zpřítomňovat život středověkého města v době Mistra Jana Husa.

RÝHOVÁNÍ SKLÁDÁNÍ A TVRDÉHO PAPÍRU

